

TNO-rapport

97-CMC-R0273 SCHOKREDUCTIE D.M.V. ZWEVENDE VLOEREN; INVLOED STIJFHEID KABINETTEN.

TNO Bouw

Centrum voor Mechanische Constructies

Lange Kleiweg 5, Rijswijk

Postbus 49

2600 AA Delft

Datum

25 Maart 1997

Telefoon 015 284 20 00 Fax 015 284 39 90

Telex 38270

Auteur(s)

ir. J. van den Eikhoff

ir. R. Regoord

Sponsor:

Ministerie van Defensie

Directie Materieel Koninklijke

Marine

Afdeling Scheepsbouw

Postbus 20702

2500 ES 's-Gravenhage

Toezichthouder:

TNO Defensieonderzoek

Rubriceringen:

Vastgesteld door : ir. J.A.A. Vaders Vastgesteld d.d.: 27 maart 1997

Titel

: ONGERUBRICEERD

Managementuittreksel Tekst

: ONGERUBRICEERD : ONGERUBRICEERD : ONGERUBRICEERD 9970612

Bijlagen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande

toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst. Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

Projectnr.

: 72376786 - A97/KM/106 : ir J. van den Eikhoff ir. R. Regoord

Auteur

Goedgekeurd : ir. G.T.M. Janssen

Pagina's

: 35 (excl. RDP & distr.Lijst)

TNO

ONGERUBRICEERD

CELEBRATE ENLERS DIED.

Nederlandse Organisatie voor toegepastnatuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank en de Kamer van Koophandel te 's-Gravenhage.

TNO Bouw verricht onderzoek en geeft advies over bouwvraagstukken, voornamelijk in opdracht van onder meer de overheid, grote en kleine ondernemingen in de bouw, toeleveringsbedrijven en branche-instellingen.

Managementuittreksel.

Titel : Schokreductie d.m.v. Zwevende Vloeren; Invloed stijfheid

kabinetten.

Auteurs : J. van den Eikhoff, R. Regoord

Datum : 25 maart 1997

Opdr. nr : 72376786 ; A97/KM/106

IWP nr. : 792

Rapportnr.: 97-CMC-R0273

Aan schokreductiemaatregelen, met name het verend opstellen van apparatuur wordt vanzelfsprekend, al sinds lange tijd veel aandacht en onderzoek besteed.

Met name de laatste jaren is het belang van schokreductie nog verder toegenomen, onder invloed van krimpende defensiebudgetten en de daarmee gepaard gaande wens en verwachting om bij nieuwbouw tot kostenbesparing te geraken door ondermeer specifieke schokeisen aan apparatuur naar toeleveranciers waar mogelijk te laten vervallen.

Onder deze omstandigheden is het van belang dat verende opstellingen een zo groot mogelijke schokreductie bieden zodat het stellen van schokeisen aan apparatuur dan inderdaad zonder al te groot risico achterwege kan blijven. Omdat, meer nog dan vroeger, zeer grote slap verend opgestelde vloeren zullen worden gaan toegepast, verdienen deze extra aandacht.

Eerder uitgevoerde schokresponsieberekeningen, [1], [2], [3], hadden betrekking op representatieve dek - vloer combinaties zoals mogelijk aanwezig in de commandocentrale van het LCF.

Bij de laatste van deze berekeningen [3] was sprake van een vloer opgebouwd uit door de KSG voorgestelde stalen UNP 80*50*5 profielen en opgesteld op kabelgewonden veren van Sebert. Van die dek-vloer combinatie werden vervolgens eigentrillingsvormen en frequenties bepaald, maar ook van het dek en de vloer afzonderlijk en tevens voor enkele gemodificeerde constructies [4].

Daarmee werd het inzicht in de interaktie tussen dek en vloer verder vergroot.

Uit die vorige berekeningen [3], [4] kwam onder meer naar voren dat de doorgeleidde versnelling naar de vloer al oscillerend aanzienlijk toenam en groter werd dan verwacht. Daarom werd in [9] door middel van een nieuwe schokresponsieberekening verder aandacht geschonken aan het effect van het vrijwel samenvallen van de eigenfrequenties van dek- en vloertrilvormen. In [9] is ook aandacht besteed aan het effect van extra dekdemping.

In dit rapport wordt het effect onderzocht van de tot nu toe onbekende invloed van de kabinetten op de vloerstijfheid. De in dit rapport veronderstelde veel hogere stijfheid van de kabinetten heeft een lichte verhoging (3%) van de maximale spanning in het dek en een verlaging van de maximale spanning in de vloer (35 %) tot gevolg. Dit komt waarschijnlijk voornamelijk doordat de eigenfrequenties van dek en vloer nu bijna niet samenvallen. Een nader onderzoek naar de werkelijke stijfheidsverandering door de kabinetten is dus wenselijk, daar de eigenfrequentie van de vloer hier sterk van af hangt.

	apport C-R027	3		Datum P 25 maart 1997	Pagina 3
INHOU	DSOPGA	VE			
Manag	ementu:	ittreksel			2
INHOU	DSOPGA	VE			3
1.	INLEI	4			
2.	UITGE	6			
	2.16	Som 16			6
			Locat Dek Aanst Vloer		6 6 6 7
		2.16.5 2.16.6 2.16.7	Veren Berekeningen Rekenresultaten		7 7 8
		2.16.7 2.16.7 2.16.7 2.16.7	.2	Schokbeweging van het dek Schokbeweging van de vloer Gedrag van de veren Buigspanningen in het dek en in de vloer	8 8 9 9
3.	CONCLU	JSIES			11
	LITERA	12			
	APPENI	13			
	APPENI	26			

1. INLEIDING

In 1995 werd een meerjarenproject "Schokreductiemaatregelen" opgestart. In het kader van dat project, dat niet exclusief gericht is op het LCF, wordt onder meer aandacht besteed aan de schokresponsie van grote zwevende vloeren. Om daarbij aan te sluiten bij reële afmetingen en constructies werd op verzoek van de Afdeling Scheepsbouw gerekend aan een representatieve dwarsscheepse doorsnede van een dek en de daarop slap verend opgestelde vloer t.p.v. de commandocentrale van het LCF. In het kader van dat project zijn daarover tot nu toe vier interim rapporten verschenen: [1], [2], [4] en [9], terwijl in het kader van een ander project, dat wel direct betrekking heeft op het LCF, nog een vijfde rapport verschenen is [3].

Kort samengevat is in de eerder uitgebrachte rapporten sprake van het volgende:

Het betreft steeds een 2D dwarsscheeps rekenmodel met een dekbreedte van $16.8\ \text{m}$ en een vloerbreedte van $13.2\ \text{m}$.

De mate van detaillering in het eindige elementen model is gering, met in totaal slechts een 52-tal balkelementen en een 21-tal veerelementen. Het eerst verschenen rapport [1] betreft de schokresponsie van een dekvloer combinatie bij toepassing van kabelgewonden veren van het type Polycal Y1642-2 van Socitec, waarbij de vloer is opgebouwd uit aluminium pallet delen. Qua aanstoting is in de eerste plaats de gestandaardiseerde schokbeweging pulsvorm C(F) toegepast (bij som 3) en vervolgens de kickoff puls (bij som 4). Geconcludeerd werd dat deze laatste het meest realistisch is.

Het tweede rapport [2] betreft de zelfde dek-vloer combinatie, maar nu met toepassing van rubber veren van het type N2C kl.4 van Loggers. Deze veren worden ook wel toegepast onder dit soort vloeren in Duitse fregatten. Deze laatste berekeningen (**som 6**) lieten grotere doorgeleidde versnellingen naar de vloer zien (200 m/s², vergeleken met 60 m/s² bij de kabelgewonden veren) en ook grotere buigspanningen in de vloerbalk.

Het derde rapport [3] heeft betrekking op een geheel andere vloer. Enige tijd geleden heeft de KSG een tekening uitgebracht, getiteld "Voorstel Schokvloeren", gedateerd 31-5-96, betrekking hebbend op de computerruimte Sewaco achter. Dat betekent vervanging van de aluminium vloer met aan elkaar geboute pallets door een enkel gelast stalen frame, opgebouwd uit koudgewalste UNP 80*50*5 profielen. Deze zelfde profielen zijn nu aanwezig verondersteld in de vloer t.p.v. de commmandocentrale. De vloer is wederom opgesteld op kabel gewonden veren, nu van het type K19 100-02 van Sebert. Aanstoting wederom met de kickoff puls.

De uitgevoerde schokresponsieberekening wordt in [3] aangeduid met **som 7**. Daarbij ligt een vergelijking voor de hand met de resultaten van **som 4** omdat bij beide berekeningen sprake is van aanstoting met de kickoff puls en ook van, qua veerkarakteristiek, gelijkwaardige schokveren. Opvallend is dan dat de slappere stalen vloer bij het meest linkse kabinet 1 een flinke opslingering vertoont waarbij de versnelling lokaal aangroeit tot een waarde van 100 m/s2, hetgeen hoog is in vergelijking met de 60 m/s² bij **som 4**. Verondersteld werd ([3],blz 13) dat er "blijkbaar sprake is van een eigentrillingsvorm van de vloer die dicht ligt bij de excitatie frequentie van 33 Hz van het dekveld.

Dit werd later bevestigd bij de berekening van de trilvormen (som 8). Er blijkt een trilvorm met een frequentie van 32.7 Hz te bestaan (zie [4], fig 12) waarbij vrijwel alleen het dek en met name daarvan de zijvelden trillen. Vlak daarbij in de buurt ligt een trilvorm ([4], fig 11) met een eigenfrequentie van 31.7 Hz, waarbij met name de vloer trilt en het dek vrijwel stilstaat. Die trilvorm heeft zijn grootste amplituden bij het linker kabinet 1.

Een duidelijk voorbeeld van zo'n lokale opslingering van de vloer betreft b.v. de versnelling van de linkerkant van kabinet 1 (som 7, [3], fig A.7.6). Deze figuur wekt de indruk dat bij ongeveer 500 ms de maximale amplitude wel ongeveer bereikt is.Dat zou wijzen op een zweving met een frequentie van ongeveer 1 Hz. Dat is inderdaad het verschil in

eigenfrequentie van de twee genoemde trilvormen. Bij de zelfde som slingert b.v. het midden onder kabinet 2 in het geheel niet op ([3], fig A.7.9). Dat is niet verwonderlijk omdat een van de twee trilvormen daar juist een knoop vertoont ([4], fig 11). Die trilvorm, met de frequentie van 31.7 Hz, doet vermoeden dat de vloer ook onder het rechter kabinet 3 een aanzienlijke aangroei van de amplitude te zien zal geven waarbij de zijkanten van kabinet 3 dan in tegenfase moeten bewegen. Dat is inderdaad het geval blijkens de in het voorliggende rapport opgenomen fig. A.16.25.

Het effect van het vrijwel samenvallen van eigenfrequenties van "het dek" en van "de vloer" (gesimplificeerd omschreven) kan dus stellig belangrijk zijn voor de doorgeleide schok naar de vloer.

De invloed van variatie in deze bijna samenvallende eigenfrequenties en de invloed van extra demping in het dek is onderzocht in [9].

Het nu voorliggende rapport betreft de schokresponsie van deze dek vloer combinatie waarbij de vloer ter plaatse van de kabinetten een factor 100 stijver wordt verondersteld (som 16), in plaats van 10 keer zoals in som 7.

Directe vergelijking met de responsieresultaten van **som 7** ligt voor de hand omdat het enige verschil in het rekenmodel de verhoogde stijfheid van de vloer onder de kabinetten betreft.

Van de zijde van de K.M., Afdeling Scheepsbouw, Bureau SO&O werd het onderzoek begeleid door ir. J.A.A. Vaders.

* *

2. UITGEVOERDE ANALYSES.

(deelhoofdstukken 2.1 t/m 2.15 opzettelijk blank gelaten.)

2.16 SOM 16.

2.16.1 LOCATIE.

Het F-dek t.p.v. de commandocentrale. Daarvan een dwarsscheepse doorsnede over de volle breedte van het schip, ongeveer halverwege het compartiment.

2.16.2 DEK.

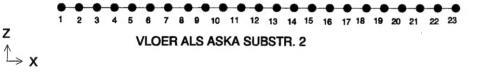
De modellering van het dek is exact gelijk aan die van som 7. Zie hoofdstuk 2.7.2 van [3].

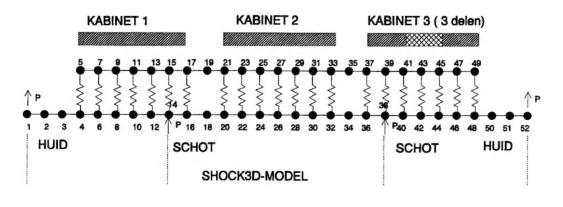
2.16.3 AANSTOTING.

De aanstoting is met de kickoff puls zoals die bepaald werd met het programma SWISS [6] en zoals die, met precies de zelfde numerieke waarden eerder werd voorgeschreven bij som 7 (zie [3] hoofdstuk 2.7.3 voor een omschrijving).

2.16.4 VLOER.

Uit fig. 1 blijkt dat er sprake is van 3 kabinetten, elk met een lengte van 3.6~m (6 velden) en een breedte van 1.8~m (3 velden). Die kabinetten zijn symmetrisch geplaatst t.o.v hart schip met tussenruimten van 1.2~m (2 velden).

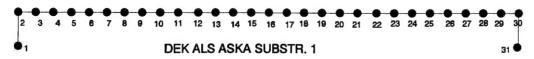

fig. 1 Model met knooppuntsnummers in SHOCK3D en ASKA.

De kabinetten 1 en 2 bevatten elk doorgaande profielen in langsrichting. Over de kabinetten zelf is qua constructiegegevens nog niet voldoende bekend om die additionele stijfheid met enige zekerheid in rekening te kunnen brengen. Aangenomen is dat aan de uiteinden van het kabinet (het eerste en het zesde veld) geen sprake is van een bijdrage aan de stijfheid maar dat over de vier middelste velden het traagheidsmoment en het afschuifoppervlak een factor 100 hoger zijn, zie fig. 2. In **som 7** [3] was een factor 10 aangenomen. Voor verdere details zie [3] hoofdstuk 2.7.4

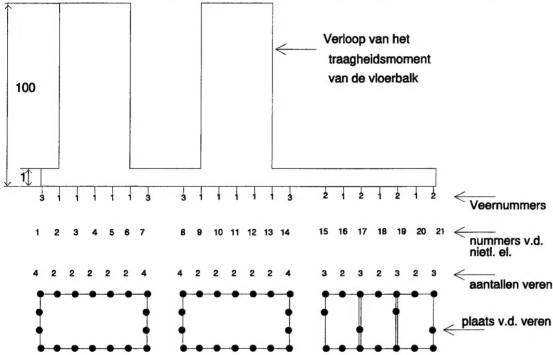

fig. 2 De vloerbalk en de daaraan verbonden veren.

2.16.5 <u>VEREN</u>.

Omdat ook aan de verende opstelling niets is veranderd wordt hier voor volledige informatie verwezen naar de beschrijving onder **som 7** ([3], hoofdstuk 2.7.5).

2.16.6 BEREKENING.

De volgende berekeningen zijn uitgevoerd:

- (1) Berekening van de stijfheidsmatrices van het dek en van de vloer als aparte substructures in ASKA. Statische condensatie van het aantal vrijheidsgraden waardoor alleen de verticale translaties overgebleven zijn.
- (2) Responsieberekening van het totale systeem in SHOCK3D [8] over 500 ms met 16666 tijdstappen van 0.03 ms. Met het oog op de hogere stijfheid van de vloer en daardoor de hogere eigenfrequentie is de tijdstap met een factor 0.3 verlaagd ten opzichte van som 7.

  Uitvoer van de responsie om de 9 ms.

  Uitvoer naar files elke 0.9 ms voor het plotten (m.b.v. TECPLOT) van responsie resultaten, voor het berekenen van de snedekrachten en de rotaties in de hierop volgende ASKA berekeningen en voor het berekenen van schokspectra.
- (3) ASKA berekeningen voor 555 belastingsgevallen (tijden).
  Uitvoer van de extreme waarden van de snedekrachten in alle
  knooppunten met de bijbehorende tijdstippen.

Uitvoer van alle snedekrachten, translaties ,rotaties en reaktiekrachten t.p.v. de voorgeschreven vrijheidsgraden op een aantal geselecteerde tijdstippen waarop sprake is van maximale responsies. M.b.v. IDEAS zijn voor deze tijdstippen een aantal verplaatsingsplots getekend.

(4) Berekening van initiële schokspectra m.b.v. MATLAB, op een wijze identiek aan die bij **Som 7** (zie figuren B.16.1 - B.16.9).

2.16.7 REKENRESULTATEN.

Bij de bespreking van de rekenresultaten zal veelvuldig verwezen worden naar de knooppuntsnummers (n.p. of node) zoals die in ASKA dan wel in SHOCK3D toegekend werden. Zie daartoe fig. 1. De nummers van de niet-lineaire elementen (1 t/m 21) vindt men terug in fig. 2.

Alle figuren die betrekking hebben op de responsie zijn in Appendices ${\tt A}$ en ${\tt B}$ opgenomen.

2.16.7.1 Schokbeweging van het dek.

De absolute verplaatsingen van SHOCK3D n.p 1 (scheepswand) en van n.p. 6 en 26 (middens van de velden) zijn afgebeeld in de figuren A.16.1 en A.16.2 en de versnellingen van deze zelfde punten in de figuren A.16.3 en A.16.4. Deze 4 figuren betreffen de responsie over 500 ms. De snelheden van deze zelfde punten 1, 6 en 26 zijn bovendien voor de eerste 100 ms weergegeven in figuur A.16.5. Schokspectra zijn weergegeven in de figuren B.16.1 t/m B.16.3.

Commentaar:

Ten opzichte van $\mathbf{som}$ $\mathbf{7}$ is de vloer stijver maar de aanstoting van het dek is niet veranderd.

De schokresponsie van het dek verschilt weinig met die van **som 7**. Dat blijkt als men bovengenoemde figuren vergelijkt met de figuren A.7.1 t/m A.7.5 [3] en pagina A.4 t/m A.6 [4].

Het hier volgende commentaar bij de dekresponsie is dan ook vrijwel hetzelfde als bij som 7.

Bij het dekveld tussen de scheepshuid en het langsschot domineert een trilvorm met een eigenfrequentie van 33 Hz. De maximale doorbuiging van dit stuk dek (n.p. 6) is ongeveer 14 mm.

Het dek tussen de twee langsschotten in (n.p. 26) buigt ongeveer 23 mm door, hetzelfde als in **Som 7**. Van de hier aanwezige trilvormen is, kijkend naar de verplaatsingen, vooral die met een frequentie van 15 Hz belangrijk. De maximum waarden van de versnellingen op het dek (fig A.16.3 en fig.A.16.4) liggen vrijwel steeds (aanzienlijk) beneden de 1000 m/s². Blijkbaar worden ook hogere trilvormen in het dek aangestoten, hetgeen ook verwacht mag worden gezien de kleine stijgtijd tot de maximum snelheid van de voorgeschreven puls.

Uit de tijdsignalen, met name de versnellingen blijkt dat het systeem licht gedempt is. De amplituden nemen langzaam af. Demping is alleen in het model ingevoerd in de kabelgewonden veren. Door allerlei andere oorzaken zal de demping in werkelijkheid groter zijn en zullen met name de trillingen met hogere frequenties sneller uitgedempt zijn.

2.16.7.2 Schokbeweging van de vloer.

De versnellingen van SHOCK3D n.p. 5, 11, 17, 27, 39, 43 en 47 zijn afgebeeld in de figuren A.16.6 t/m A.16.12. Bovendien zijn van de knooppunten 7, 11 en 15 (onder kabinet 1) de versnellingen weergegeven in fig. A.16.13 en van de knooppunten 21, 27 en 33 (onder kabinet 2) in fig. A.16.14 en van de knooppunten 37, 43 en 49 (onder het gedeelde kabinet 3) in fig. A.16.15. Helaas was in [3] de figuur met versnellingen van de knooppunten 37, 43 en 49 weggevallen. Deze figuur wordt alsnog gegeven in

figuur A.16.25.

Schokspectra zijn weergegeven in de figuren B.16.4 t/m B.16.9.

Verder zijn op een zestal kritieke tijdstippen de vloerverplaatsingen weergegeven. Zie de figuren A.16.16 t/m A.16.21.

Commentaar:

Vergeleken met **som 7** is de vloer onder twee kabinetten stijver verondersteld.

De vloer laat nu een compleet andere schokresponsie zien. Alvorens daar op in te gaan kan opgemerkt worden dat in alle versnellingssignalen opnieuw de laagfrequente opstellingsfrequentie van 4.1 Hz herkenbaar is. Die laagfrequente component is verantwoordelijk voor een versnellingsniveau over de gehele lengte op de vloer van ongeveer 20 á 25 m/s².

Het is opvallend dat nu t.p.v. het linker kabinet de pieken bij 33 Hz in het schokspectrum (b.v. knooppunten 5, 11 en 17) globaal een factor 10 lager zijn dan bij som 7. Klaarblijkelijk is een belangrijke eigenfrequenties van de vloer nu wat hoger komen te liggen, waardoor deze niet meer samenvalt met een belangrijke eigenfrequentie van het dek. Hierdoor ontstaat niet het zwevingsverschijnsel dat in som 7 zo overheersend was. Wel zien we, kijkend naar de knooppunten 11 en 27, dat nu daar de trillingsamplitude langzaam toeneemt bij een frequentie van ongeveer 160 Hz. In werkelijkheid zal door demping de toename van de amplitude veel minder zijn.

De piekwaarden van de versnellingen liggen bij deze som 16 beneden de 50 m/s^2 .

Uit de schokspectra blijkt, dat de versnellingen aan de uiteinden van de kabinetten 7 á 10 keer kleiner zijn geworden. Daar staat wel tegenover dat de versnelling onder het midden van de kabinetten 2 en 3 juist ca 2 keer zo groot wordt maar bij hogere frequenties.

2.16.7.3 Gedrag van de veren.

Voor de niet-lineaire elementen 2, 4, 6, en 11 (zie fig. 2 voor de nummering) zijn de gedurende 500 ms doorlopen veerkarakteristieken weergegeven in de figuren A.16.22 t/m A.16.25.

Commentaar:

Elk van de 4 elementen vertegenwoordigt 2 parallel geplaatste K19 100-02 veren.

De elementen 2, 4 en 6 zijn alle onder kabinet 1 geplaatst.
De veren blijken maximaal ongeveer 40 mm ingedrukt en ook uitgerekt te worden. Ter plaatse van de langsschotten zijn deze waarden het kleinst.
Voor deze niet bijzonder grote waarden mag worden aangenomen dat de veerkarakteristiek qua niet-lineariteit goed in het model verwerkt is. De verschillen met som 7 blijken klein.

2.16.7.4 Buigspanningen in het dek en in de vloer.

Voor 555 quasi-statische belastingsgevallen is m.b.v. ASKA per knooppunt zowel voor het dek als voor de vloer nagegaan wat de extreme waarden zijn voor de buigende momenten in de balkelementen. Tabel 2.16.1 geeft daarvan een overzicht met de grootste positieve en de grootste negatieve waarden evenals de tijdstippen waarop die extremen optreden.

Omdat bij het dek duidelijk sprake is van symmetrie (de extreme waarden meestal tot op 3 cijfers gelijk zijnde) vermeldt de tabel alleen de waarden voor de linker helft van de constructie.

V.w.b. de vloer zijn in de tabel niet die knooppunten opgenomen die verbonden zijn aan de verstijfde balkelementen (samenhangend met de aanwezigheid van kabinetten). Daar is de situatie met dit voorlopige model minder goed interpreteerbaar.

Als we de buigende momenten delen door het weerstandsmoment vinden we dat in het dek de grootste buigspanning optreedt na 116 ms in het hart van het middendek (knooppunt 16) met 414 MPa, een fractie hoger dan in **som 7** (402 MPa). De op een na grootste spanning treedt op onder het linker schot (knooppunt 10) na 113 ms en bedraagt 374 Mpa. De vloeigrens van het toegepaste staal ligt met ongeveer 350 MPa slechts weinig lager dan de hoogst gevonden waarde en een elastische berekening, zoals hier uitgevoerd, blijft nog acceptabel.

In de UNP profielen van de vloer treedt een grootste buigspanning op van 70 MPa aan de linkerkant van kabinet 1 (knooppunt 2) na 129 ms. Ongeveer 15% minder grote spanningen treden op rechts van kabinet 1, links van kabinet 2 en onder kabinet 3 (knooppunten 6, 10 en 21). Vergeleken met de vloeigrens is het spanningsniveau in de vloer laag en vergeleken met som 7 ca 35% lager. Ook bij deze berekening treden de grootste spanningen in de vloerbalk weer op die plaatsen op waar sprake is van een overgang in buigstijfheid.

Knooppunt- nummers in ASKA	Extreme Positief		waarden Negatief		Weerstands moment W _b x 10 ⁻⁴
	M _b x 10 ⁵ [Nm]	t [ms]	M _b x 10 ⁵ [Nm]	t [ms]	[m³]
<u>dek</u>					
2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16	0.75 0.34 0.86 0.98 1.03 0.91 0.69 0.53 0.99 0.90 0.65 0.48 0.68 1.04 1.38	40 38 24 86 87 81 90 68 10 10 48 114 116	0.86 0.29 0.73 0.94 0.95 0.75 0.54 0.69 1.23 0.93 0.61 0.51 0.53 0.76 0.92	24 81 39 41 42 36 45 111 113 54 54 15 15	3.29
vloer 2 6 7 8 9 10 14 15 16 17 18 19 20 21 22	0.040 0.033 0.009 0.005 0.004 0.034 0.021 0.010 0.006 0.013 0.013 0.022 0.029 0.031 0.021	129 132 20 143 50 150 150 71 43 41 149 150 129 136 138	0.028 0.016 0.010 0.007 0.008 0.024 0.027 0.015 0.015 0.019 0.015 0.017 0.015 0.014	23 47 73 95 118 50 41 139 124 124 77 77 46 38 33	0.574

Tabel 2.16.1 De extreme buigende momenten (som 16).

CONCLUSIES.

- (1) Vergeleken met een eerder doorgerekende dek-vloer combinatie met stalen UNP profielen (som 7) t.p.v. de commandocentrale van het LCF [3] is nu met Som 16 het effect van een hoger aangenomen stijfheid van de kabinetten bekeken Verder geldt:
  - -- De dekconstructie is onveranderd gelaten.
  - -- De aanstoting van het dek met de kickoff puls t.p.v. de huid en de langsschotten is conform **Som 4** en **Som 7**.
  - -- De vloer bestaat evenals in **Som 7** uit een gelast stalen frame van UNP 80*50*5 profielen.
  - -- Evenals in **Som 7** zijn staalkabelveren van Sebert K19 100-02 gebruikt tussen dek en vloer.
- (2) De schokresponsie van het dek is in Som 16 nauwelijks anders.
- (3) De schokresponsie van de vloer is in **Som 16** opvallend verschillend van **Som 7**. Doordat de eigenfrequentie van vloer en dek niet meer samenvallen is de dominante 33 Hz trilling in de versnellingssignalen in de vloer afwezig. Versnellingspieken op de vloer komen nu niet uit boven 50 m/s².
- (4) Door de grotere vloerstijfheid ter plaatse van de kabinetten zijn de spanningen in dit deel van de vloer lager (ca 35%) dan in **Som 7**. Daar staat echter tegenover dat daardoor de spanningen in het dek juist iets hoger zijn geworden (ca 3 %).
- (5) Uit de resultaten van deze berekening blijkt dat met name de versnellingssignalen erg gevoelig zijn voor bijna samenvallende eigenfrequenties van dek en vloer/kabinet. Een nader onderzoek naar de juiste invloed van de kabinetten op de vloerstijfheid is dan ook gewenst gezien de invloed op de eigenfrequentie van de vloer.

LITERATUUR.

- [1] R. Regoord Schokreductie d.m.v. zwevende vloeren TNO rapport 95-CMC-R1243 November 1995
- [2] R. Regoord Schokreductie d.m.v. zwevende vloeren; Veertype N2C kl.4 TNO rapport 96-CMC-R0264 Maart 1996
- [3] R. Regoord
  Schokreductie d.m.v. zwevende vloeren; Stalen UNP profielen
  TNO rapport 96-CMC-R0288 18 Juli 1996
- [4] J. Oostvogels Schokreductie d.m.v. zwevende vloeren; trilvormen TNO rapport 96-CMC-R1442 November 1996
- [5] R. Regoord Projectplan voor "Schokreductie maatregelen" TNO memo 95-CMC-M136, 17 juli 1995
- [6] R. Regoord, J. van Vught, B.Q.M. Westgeest Theoretical and User's Manual for the SWISS code -Shock Wave Induced Ship Shock. (version 2.0) TNO report 95-MAR-R0613, August 1994, Company Confidential
- [7] Catalogus van Sebert Schwingungstechnik GmbH K-Type Shock Mounts For Naval Applications.
- [8] R. Regoord, B.Q.M. Westgeest Manual for SHOCK3D, version 2.0 Computer program for non-linear shock response. TNO report 94-CMC-R0539, August 1994
- [9] J. v.d. Eikhoff, R. Regoord Schokreductie d.m.v. zwevende vloeren; Invloed demping en samenvallende eigenfrequenties TNO rapport 96-CMC-R1445 16 december 1996

APPENDIX A: Figuren

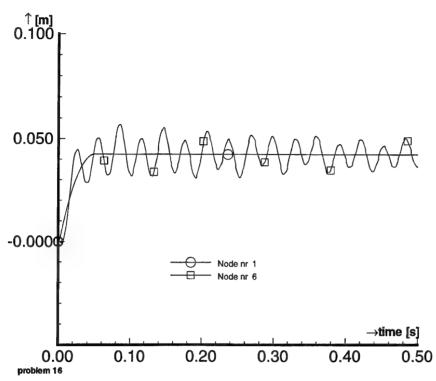

fig. A.16.1 Verplaatsing som 16 dek n.p. 6 en n.p. 1 (voorgeschreven).

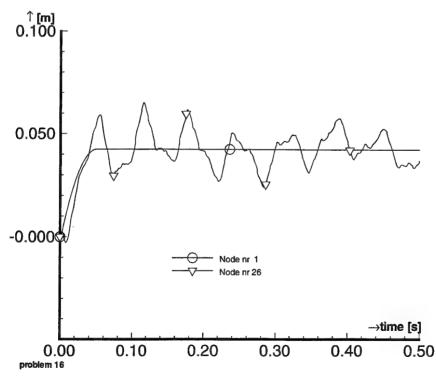
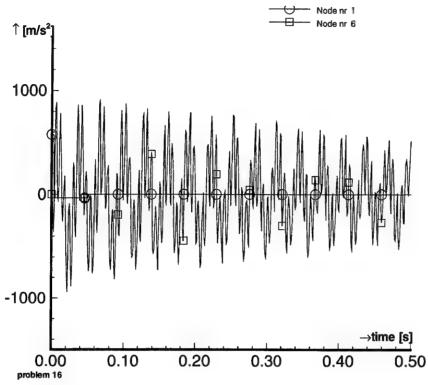

fig. A.16.2 Verplaatsing som 16 dek n.p. 26 en 1 (voorgeschreven).

fig. A.16.3 Versnelling som 16 dek n.p. 6 en n.p. 1 (voorgeschreven).

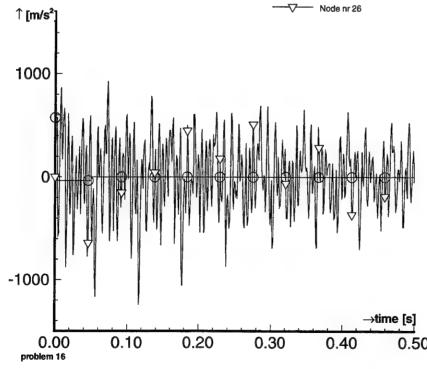

fig. A.16.4 Versnelling som 16 dek n.p. 26 en n.p. 1 (voorgeschreven).

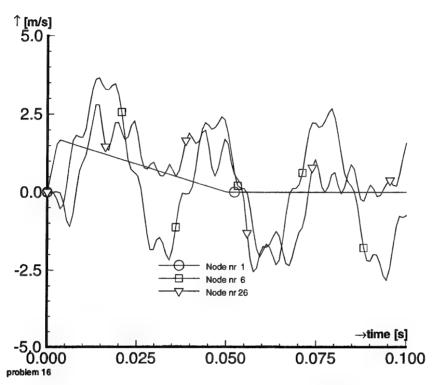

fig. A.16.5 Snelheid som 16 dek n.p. 6, 26 en 1 (voorgeschreven).

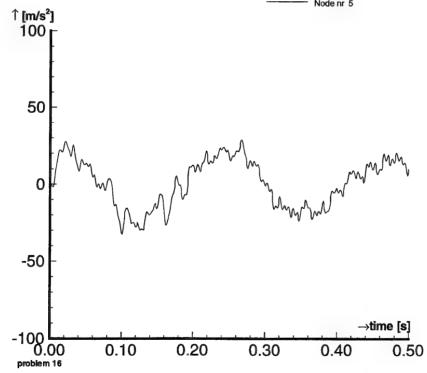

fig. A.16.6 Versnelling som 16 vloer n.p. 5.

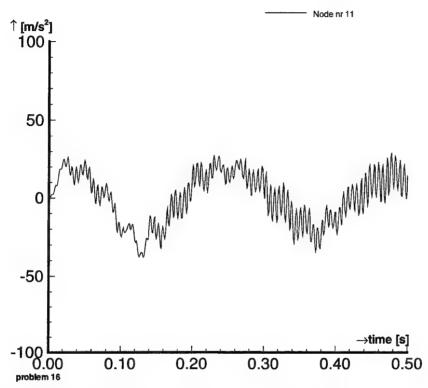

fig. A.16.7 Versnelling som 16 vloer n.p. 11.

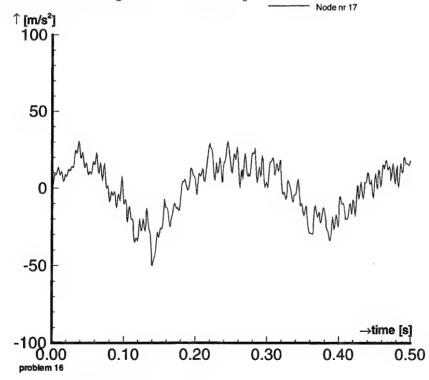

fig. A.16.8 Versnelling som 16 vloer n.p. 17.

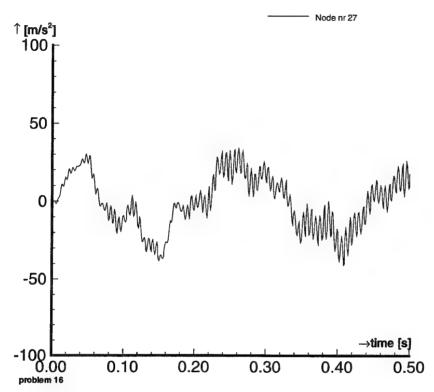

fig. A.16.9 Versnelling som 16 vloer n.p. 27.

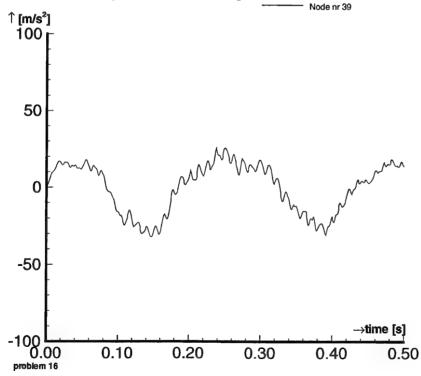

fig. A.16.10 Versnelling som 16 vloer n.p. 39.

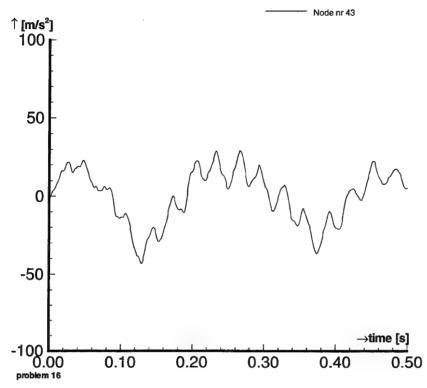

fig. A.16.11 Versnelling som 16 vloer n.p. 43.

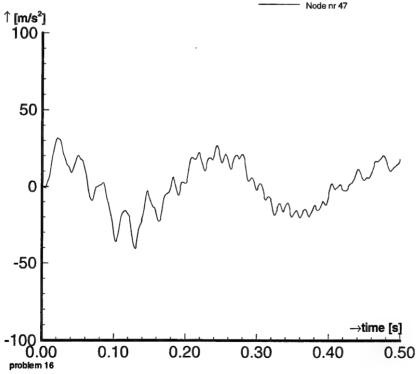

fig. A.16.12 Versnelling som 16 vloer n.p. 47.

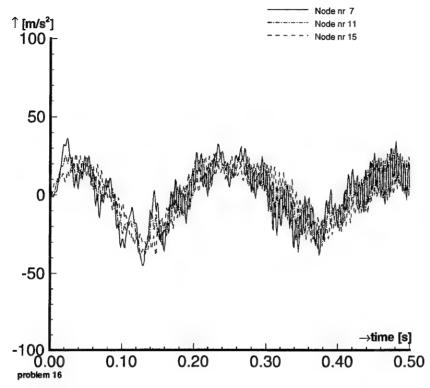

fig. A.16.13 Versnelling som 16 vloer n.p. 7, 11 en 15.

↑[m/s²] Node nr 27

100 - Node nr 33

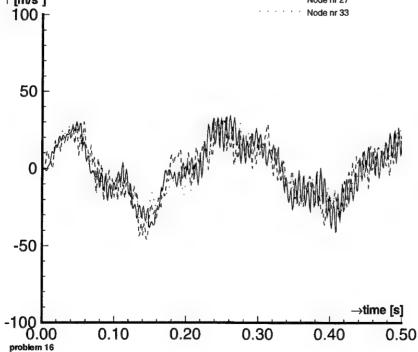

fig. A.16.14 Versnelling som 16 vloer n.p. 21, 27 en 33.

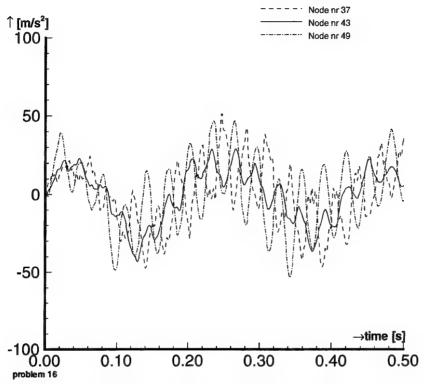

fig. A.16.15 Versnelling som 16 vloer n.p. 37, 43 en 49.

TNO-Rapport 97-CMC-R0273

fig. A.16.16

Verplaatsing vloer som 16 na 23 ms.

×

fig. A.16.17 Verplaatsing vloer som 16 na 41 ms.

fig. A.16.18 Verplaatsing vloer som 16 na 50 ms.

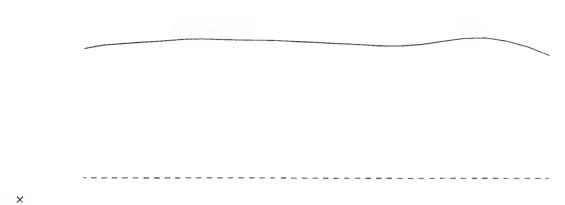
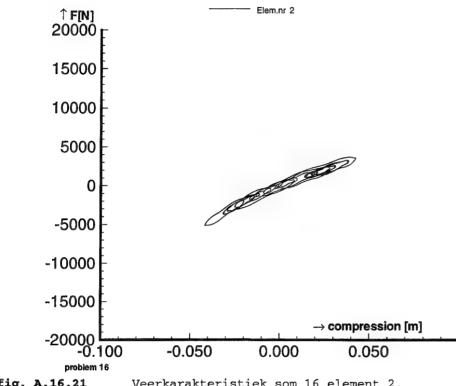

fig. A.16.19 Verplaatsing vloer som 16 na 129 ms.

fig. A.16.20 Verplaatsing vloer som 16 na 150 ms.

De verplaatsingen zijn in deze figuren een faktor 50 opgeschaald.

fig. A.16.21 Veerkarakteristiek som 16 element 2.

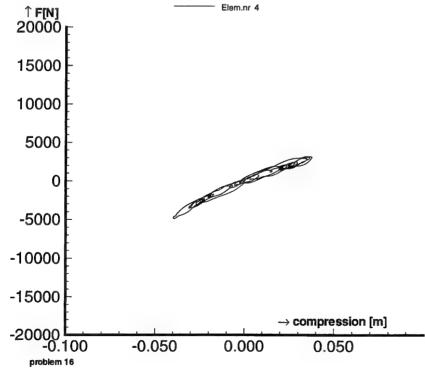

fig. A.16.22 Veerkarakteristiek som 16 element 4.

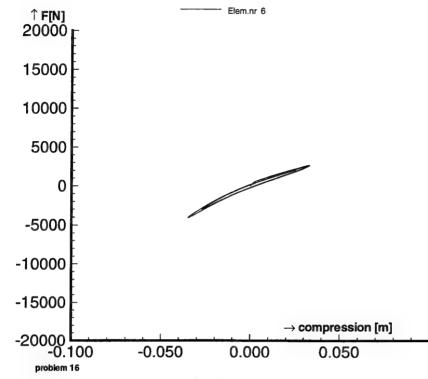

fig. A.16.23 Veerkarakteristiek som 16 element 6.

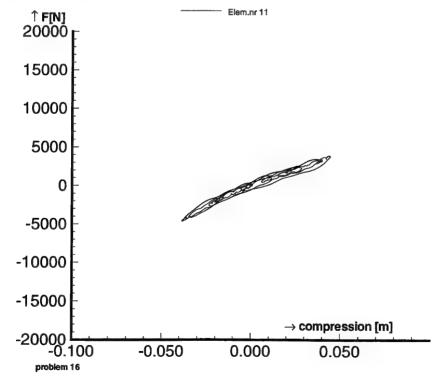

fig. A.16.24 Veerkarakteristiek som 16 element 11.

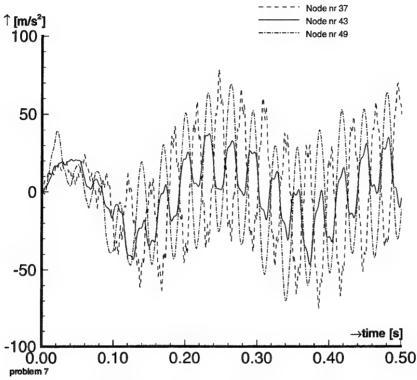

fig. A.16.25 Versnelling som 7 vloer n.p. 37, 43 en 49.

APPENDIX B: Schokspectra

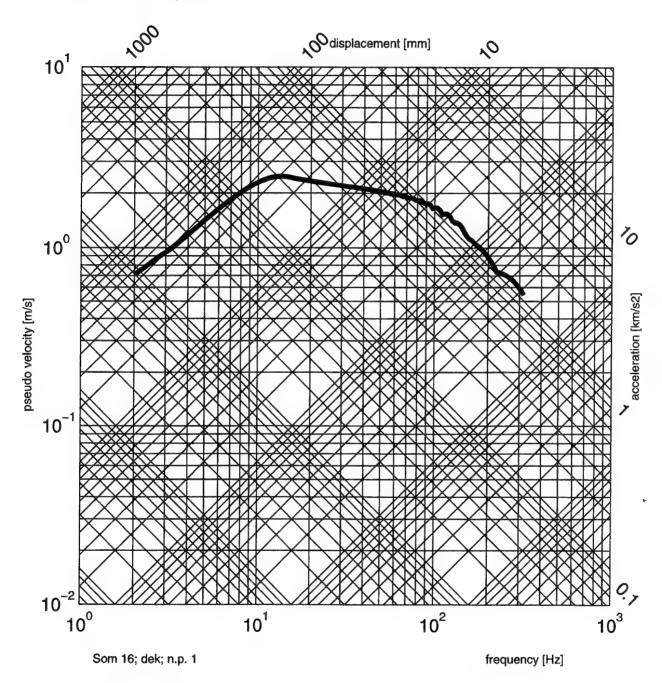

fig. B.16.1 Initieel schokspectrum, som 16, dek, n.p. 1

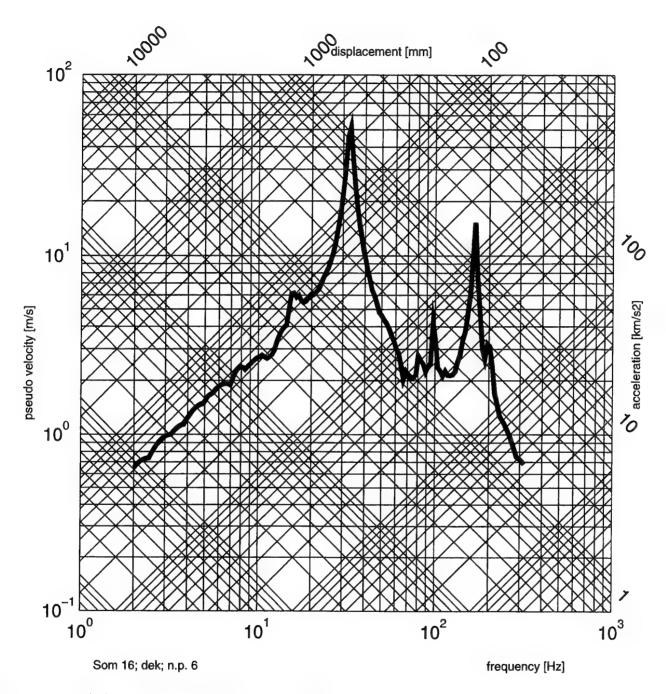

fig. B.16.2 Initieel schokspectrum, som 16, dek, n.p. 6

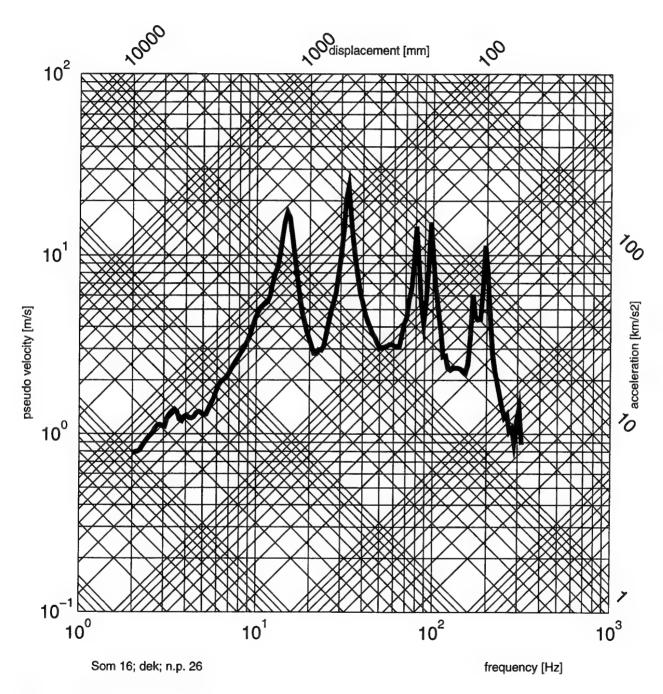

fig. B.16.3 Initieel schokspectrum, som 16, dek, n.p.26

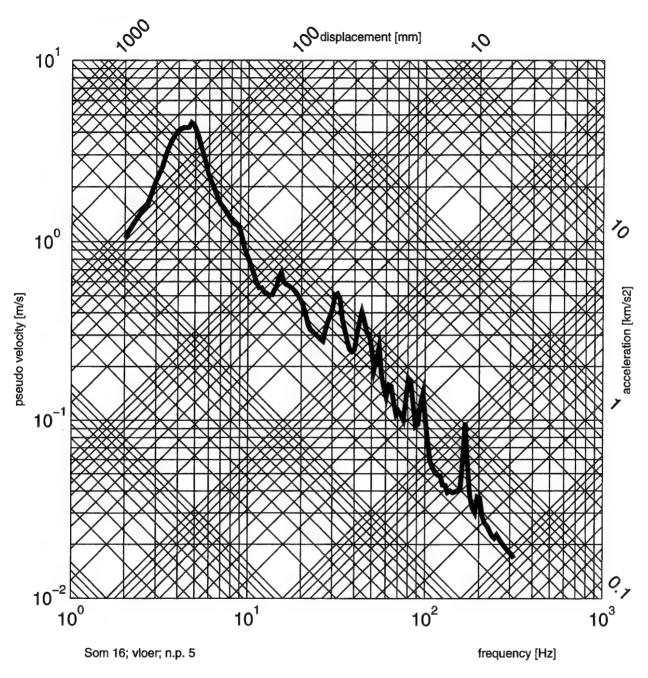

fig. B.16.4 Initieel schokspectrum, som 16, vloer, n.p. 5

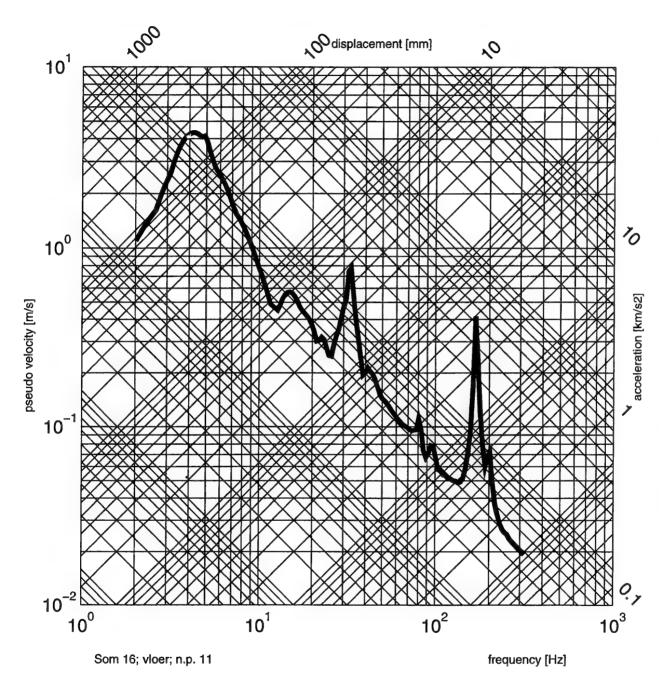

fig. B.16.5 Initieel schokspectrum, som 16, vloer, n.p. 11

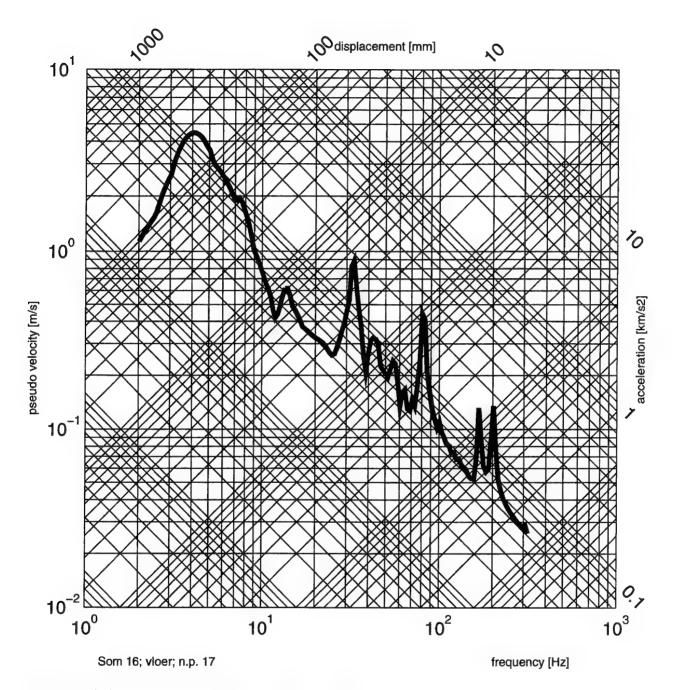

fig. B.16.6 Initieel schokspectrum, som 16, vloer, n.p. 17

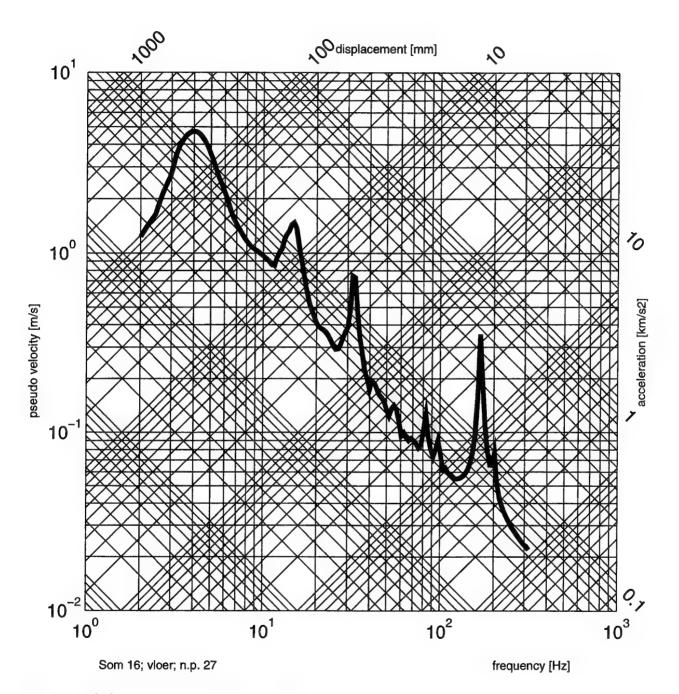

fig. B.16.7 Initieel schokspectrum, som 16, vloer, n.p. 27

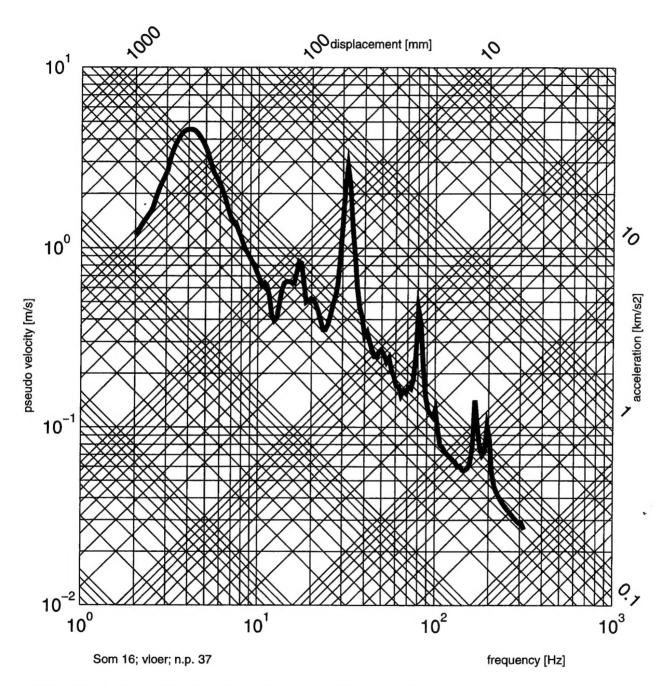

fig. B.16.8 Initieel schokspectrum, som 16, vloer, n.p. 37

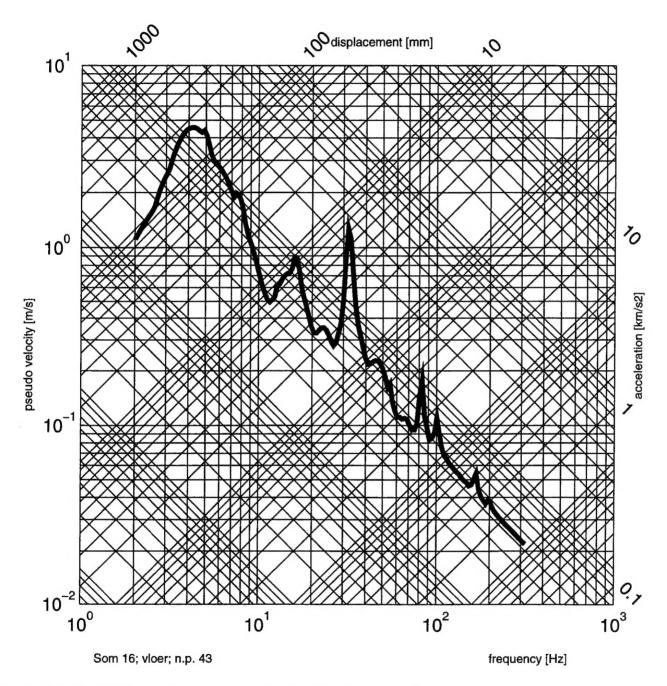

fig. B.16.9 Initieel schokspectrum, som 16, vloer, n.p. 43

ONGERUBRICEERD

REPORT DOCUMENTATION PAGE							
DEFENCE REPORT NUMBER (MOD-NL) TD 97 - 0064	2. RECIPIENT'S ACCESSION NUMBER	3. PERFORMING ORGANIZATION REPORT NUMBER 97-CMC-R0273					
4. PROJECT/TASK/WORK UNIT NO.	5. CONTRACT NUMBER	6. REPORT DATE					
72376786	A97/KM/106	25 maart 1997					
7. NUMBER OF PAGES 35 (incl. appendices & excl. RDP + Distr. List)	8. NUMBER OF REFERENCES 8	9. TYPE OF REPORT AND DATES COVERED Interim Report					
10. TITLE AND SUBTITLE SCHOKREDUCTIE D.M.V. ZWEVENDE VLOEREN; INVLOED STIJFHEID KABINETTEN. Shock reduction by means of resiliently mounted floors; Influence of stiffness of cabinets.							
11. AUTHOR(S)							
J. van den Eikhoff; R. Regoord 12. PERFORMING ORGANIZATION NAME(S) AND ADDRESS(ES)							
Centre for Mechanical Engineering Leeghwaterstraat 5 2628 CA DELFT, The Netherlands							
13. SPONSORING/MONITORING AGENCY NAME(S) AND ADDRESSES(S) Sponsor: Netherlands Ministry of Defence Monitoring agency: TNO Defence Research, Schoemakerstraat 97, 2628 VK DELFT, The Netherlands							
14. SUPPLEMENTARY NOTES							
The Centre for Mechanical Engineering is par Ongerubriceerd is equivalent to Unclassified	t of TNO Building and Construction Research						
15. ABSTRACT (MAXIMUM 200 WORDS, 104	4 BYTES)						
Het effect van de tot nu toe onbekende invloed van de kabinetten op de vloerstijfheid is onderzocht. De in dit rapport veronderstelde veel hogere stijfheid van de kabinetten heeft een lichte verhoging (3%) van de maximale spanning in het dek en een verlaging van de maximale spanning in de vloer (35 %) tot gevolg. Dit komt waarschijnlijk voornamelijk doordat de eigenfrequenties van dek en vloer nu bijna niet samenvallen. Een nader onderzoek naar de werkelijke stijfheidsverandering door de kabinetten is dus wenselijk, daar de eigenfrequentie van de vloer hier sterk van af hangt.							
16. DESCRIPTORS Underwater explosion Frigate Ship structure Shock response	Shoo Finite	NTIFIERS ck analysis element methods mounting					
17a. SECURITY CLASSIFICATION (OF REPORT)	17b. SECURITY CLASSIFICATION (OF PAGE)	17c. SECURITY CLASSIFICATION (OF ABSTRACT)					
ONGERUBRICEERD	ONGERUBRICEERD	ONGERUBRICEERD					
18. DISTRIBUTION/AVAILABILITY STATEMI Unfanted availability, requests shall be referred.	17d. SECURITY CLASSIFICATION (OF TITLES) ONGERUBRICEERD						

Project A97/KM/106 DWOO 1 HWO-Centrale Organisatie (B) HWO-KM 1 HWO-KL **(B)** HWO-KLu (B) Projectleider DMKM, ir J.A.A. Vaders 5 Archief Afdeling Scheepsbouw 1 Bureau TNO-DO 1 TNO-Centrum voor Mechanische Constructies 5 Bibliotheek KMA 3

DISTRBUTIELIJST RAPPORT 97-CMC-CMC-R0273

Instituut: TNO Bouw CMC

(B) = Beperkt rapport